

GRATIS KRÆFTVACCINE TIL 12-ÅRIGE PIGER

Fra 1. januar i år er livmoderhalskræft-vaccinen HPV kommet med i børnenes vaccinationsprogram, og pigerne inviteres personligt med et brev, så hold øje med posten

Af Christina Alfthan

Livmoderhalskræft rammer årligt 400 danske kvinder, men fremover vil det tal blive væsentligt lavere. For fra 1. januar i år kan piger født i 1996 og senere blive gratis vaccineret mod livmoderhalskræft hos sin egen læge. Tilbuddet gælder, fra de er fyldt 12 år, og indtil de fylder 15 år. Men det normale vaccinationstidspunkt bliver 12-årsalderen og indebærer tre vaccinationer, der skal gives i løbet af et halvt år for at virke.

Vaccinationen skal helst gives, inden pigen bliver seksuelt aktiv. Så er hun også godt sikret mod livmoderhalskræft og kønsvorter, men ikke 100 procent.

"Vaccination med HPV er effektiv, men beskytter ikke mod alle tilfælde af livmoderhalskræft. Derfor vil de unge piger, der nu bliver HPV-vaccineret, i lighed med andre kvinder senere blive indkaldt til screening for livmoderhalskræft. For livmoderhalskræft, der opdages i tide, kan kureres. Og de piger og kvinder, der

ikke er vaccineret og som heller ikke bliver det, skal ikke føle sig fortabte. De skal bare huske at gå til screening og få foretaget en celleprøve," siger Sigrid Poulsen, der er afdelingslæge hos Sundhedsstyrelsen.

Virker også på ældre piger

Vaccinen kom på det danske marked sidste år, og siden da har alle kunnet betale sig til den. Men alle piger født i 1993, 1994 og 1995 modtog allerede i efteråret et brev fra Sundhedsstyrelsen med en invitation til gratis vaccination. I alt har 105.000 piger fået et brev, en informationsfolder og et aftalekort, så de kan holde styr på deres vaccinationer. Tilbuddet gælder indtil udgangen af 2010.

Alle andre skal selv betale - om end dem der er medlemmer af Sygeforsikringen Danmark får tilskud. Gynækologen Christine Felding har allerede vaccineret mange piger og kvinder med den nye vaccine. Hun mener, mange flere end de helt unge piger vil have gavn af vaccinationen:

"Det er dokumenteret, at vaccinen også virker for de ældre piger. To år efter seksuel debut er der kun cirka seks procent, som er smittet med de farlige typer HPV. Og jeg møder mange voksne kvinder, der har fået en ny partner, og som helt unødvendigt er blevet smittet med HPV virus. Så jeg anbefaler også vaccinationen til voksne kvinder," siger gynækologen.

Et spørgsmål om prioriteter

Sundhedsstyrelsen har valgt at fokusere på de helt unge, hvor flest vil have gavn af vaccinen. HPV-vaccinen er nemlig endnu meget ny, og der er stadig usikkerhed om, hvor mange tilfælde af kræft og kønsvorter, den reelt kommer til at forebygge. Vaccinen er dyr, og det er et prioriteringsspørgsmål. Det er nemlig ikke så meget alderen, som antallet af seksuelle partnere, der har betydning for vaccinen.

"Aldersgrænsen kan selvfølgelig diskuteres. Der er også mange unge

HPV-virus

HPV eller humant papillomavirus er navnet på et virus, som smitter ved seksuel kontakt. Kondom mindsker smitten, men kan desværre ikke forhindre den helt. Næsten hver fjerde danske kvinde går rundt med en HPV-infektion, og blandt de 20-24 årige er det mere end hver anden. Op mod 80 procent af alle kvinder vil få infektionen på et eller andet tidspunkt i deres liv. Men HPV er ikke særlig kendt blandt danske kvinder. En stor nordisk spørgeskemaundersøgelse med deltagelse af mere end 20.000 danske kvinder har vist, at kun hver fjerde overhovedet har hørt om HPV.

Livmoderhalskræft

Hos de fleste forsvinder HPV infektionen af sig selv igen. Men hos nogle opstår der celleforandringer, som senere i livet kan udvikle sig til livmoderhalskræft. Infektion med HPV kan også give kønsvorter og i sjældne tilfælde andre kræftformer i kønsorganerne. Danmark har en af de højeste forekomster af livmoderhalskræft i Europa. Hvert år får 400 danske kvinder livmoderhalskræft, og i 2006 døde 106 kvinder af det.

Se mere på www.stophpv.dk

kvinder over 15 år, der vil have gavn af vaccinen,” siger Sigrid Poulsen.

Drenge får også HPV-virus, og de kan også blive vaccineret. Men det er endnu ikke dokumenteret, at vaccinen virker på de kræftformer, som drenge får, dvs. anal- og peniscancer. Derfor er drenge heller ikke med i vaccinationsprogrammet, og så er der langt færre tilfælde af den type cancer. ■

